

NAGYKÖRÖS és VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykőrösi Gazdasági Egyesület“ hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség es kiadóhivatal: Nagykőrös, IV. ker., Deák-tér 31. Telefon szám: 78. Megjelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel.</p>	<p>Főszerkesztő: Magyar Kázmér. Felölös szerkesztő és laptulajdonos: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Egész évre 12 K, 1/2 évre 6 K, 1/4 évre 3 K VIDÉKEN: Egész évre 14 K, 1/2 évre 7 K, 1/4 évre 3-50 K. Egyes szám ára vasárnap 14. hétköznap 6 fill Nyilttér soronkint 80 fillér.</p>
---	--	---

A gabonatermés rekvirálása.

A kormány — mint ismeretes — elrendelte az egész gabonatermés rekvirálását. Ezzel az intézkedéssel mindenki tisztában van azzal, hogy most már a galád román árulás után valóban élet-halál harcot vívunk, amelyből feltétlenül győztesen kell kikerülnünk, és amelyre minden erőnk, minden energiánkat össze kell gyűjtenünk, meg lehet elégedve. A kormányban ebben a rendeletében látjuk azt a biztatást, hogy az állam nem hajlandó átengedni a legfontosabb élelmicikket a spekulációnak, az élelmiszer uzsorának, hanem maga akarja kezébe venni a nép ellátását a legszükségesebbel, a mindennapi kenyérral. Ez a rendelkezés biztató kezdet ahhoz, hogy a háború harmadik évében talán nálunk is rájöhessen a hatóságok arra, hogy az árkormányítás mit sem ér az áruk rekvirálása nélkül.

Szinte alig van valamilyen élelmiszer, aminek az árát a kormány, vagy egyes városi hatóságok ne maximálták volna. És mi volt eddig a maximálás következménye? Kivétel nélkül mindig

az, hogy a maximált áru egyszerre eltűnt a föld színéről. Mintha egyszerre elfogyott volna minden árucikk, mihelyt maximálták. Nem volt sehol az országban a piacokon látható sem gyümölcs, sem paradicsom, sem krumpli, sem zsir, ha maximálva volt. Ahogy a maximális árat felfüggesztették, azonnal megjelentek a piacon az illető áruk, természetesen jóval magasabb árban.

Ilyen helyzetet idézett elő még eddig mindig a maximálás és az, hogy a maximálással nem járt együtt német mintára a rekvirálás is.

Mert a német minta mutatja, hogy csak ennek a két intézkedésnek együtt van meg a kellő és kívánt hatása. A kormány azután rendelkezvén az összes áruval, amelyet központok útján juttat a fogyasztóhoz, vagy esetleg a közvetítőkhöz, tudja az ármegállapítást szabályozni és viszont azt is megtudja akadályozni, hogy az áruk eltűnjenek a föld színéről.

Mert mit ér a maximális ár akkor, ha nincs hozzá áru. A gabona rekvirálása ugyan kissé más szempontok alá esik, mint egyéb áruk rekvirálása, de mi meg vagyunk győződve róla, hogy az egész gabonatermés rekvirá-

lásával kapcsolatban eszközözendő intézkedések rá fogják bírni a kormányt egyéb élelmiszerek rekvirálására is.

Tudjuk, hogy a rekvirálásnak bizonyos — néha szűkkeblűen — meghatározott adagok a következményei. Azonban még ez is mindig helyesebb, mint az, hogy egyrészt az ország lakosságának egyrésze bőségben él, fogyaszt, míg a másik része nem tud hozzájutni semmi élelmiszerhez sem, másrészt pedig az év elején már elfogyának bőséges használat következtében az élelmiszerek, és az év második részében esetleg kukoricakenyérre volnánk rászorulva.

Ínkább a szűk adagok, mint semmi élelmiszer. Minden erőnkkel kell küzdenünk az „ántánt“ nagy haditerve, a kiéhezetés ellen, mert az ántántnak már csak ebben az utolsó eszközben van bizodalma. Tudja és látja, hogy katonai térer még a román hadsereg beavatkozása sem jelentett számára semmi előnyt és még ez sem tudta a hadiszerencsét úgy az ő javára fordítani, hogy a mi eddig elért nagyszerű eredményeinkkel szemben valami értékes eredményt produkált volna, de semmi esetre sem tudja annyira az ő javára

TÁRCA.

A vampir.

— Elbeszélés. —

Írta: Dán Emil.

(Folytatás)

2

Az oklatan féltés indulatától elvakultan, a hebe-hurgya fiatal szerelmesei hirtelenségével. Maga pedig túlságosan is érzékeny lelke s vérgis sértett női büszkesége első felindulásában sietett ott hagyni őt. Ily körülmények között mi természetesebb, minthogy csakhamar fölülkerekedik megint a szív és számon kéri jogát. Ugy van, mert ime, maga visszasiet ide, hogy helyrehozza, amit ellamarkodottságukkal közösen rontottak a dolgon. Ámde öcsém helyett engem talált itt s midőn tölem arról értesül, hogy Endre egyáltalán nem hajlandó a barátságot tovább is fenntartani, maga egy váratlan és hihetetlen fordulattal, ugyszólván átruházza én rám a fiu iránti szerelmét. Hát én igen jól tudom édes Lili, hogy a szerelm szenvedélye sok-sok megmagyarázhatatlan dolgot érthetővé tesz, ám ne vegye sértésnek, ha e tüneményeszerűen gyors

és még álomnak is merész érzelmváltozás őszinte voltában kissé kételkedem. Sőt bizonyos vagyok abban, hogyha majd nyugodtabb lélekkel vizsgálja e körülményeket, igazat ad nekem maga is... Most pedig még egyet édes fiam, — fordult Párkányi a leányhoz finom mosollyal — egy őszinte kérdést fogok magához intézni, abban a reményben, hogy hasonló őszinteséggel válaszol kérdésemre. Megigéri?...

Lili egy pillanattal megdöbbenve nézett Párkányira, aztán nyugodtan szólt:

— Felesleges minden ígérlet, minden adott szó... én ugysem tudok más lenni magával szemben, mint őszinte...

— Jó. Elhiszem...

— Nem. Ezt nem hinni kell. Érezze... Nem érzi? Akkor ne is kezdjen hozzá. Akkor hiába minden. Ha komédiásnak tart...

Párkányi elmosolyodva hallgatott pár pillanattal, aztán halkán folytatta:

— Mondja, mit tenne maga fiam az esetben, ha úgy állana a dolog, hogy öcsém változatlanul szereti magát és eszében sincs a szakítás, sőt...

— Sőt? Kérdezte Lili kesernyés hangon.

— Sőt eltökélt szándéka az, hogy bizonyos folytatása házasság legyen.

Párkányi élesen figyelte Lili arcának minden vonását, miattal alig volt képes palástolni lelkének izgatottságát.

Lili arca elborult és szomorú tekintete ratapadt Párkányira. Később szólt:

— Ez csak föltevés?

— Nem az. Valóság.

— Komolyan beszél?

— A legkomolyabban...

— Öccse nevében?

— Ugy van... az ő megbizásából...

Lili csaldóttan legyintett kezével. Azután némi rezignációval mondta.

— Akkor kettőnk közül ő a komédiás, nem én vagyok!... Igen. Látta, látta. Engem annyian elítélnék, amiért sokszor nagyon is könnyen elbánok a férfakkal. Pedig esküszöm, hogy én az emberi élet legnagyobb, legszentebb jelenségének tekintem a szerelmet. Igaz, hogy nem a mai, tisztavirág-életű fellobbanásokat, melyek csak unalomüzsre, időöltésre jók, hanem a valódi nagy érzést, mely fehér hullónál nagyobb ritkaság és egész életre szól. Hiába mosolyog kételkedőn, úgy van, ahogy mondom. Szemben a legnagyobb bűn, ha

Ára vasárnap: 14 fillér, hétköznap: 6 fillér.

fordítani, hogy bennünket legyőzhessen. Ha tehát mindezt katonai téren el nem tudja érni, el akarja érni gazdasági téren, a kiéheztetéssel. Ez pedig nem fog sikerülni neki, mint ahogy nem sikerült két éven keresztül, de nekünk mindenesetre előreláthatóan kell gondoskodnunk arról, hogy valóban ne sikerülhessen.

Ha gondoskodunk, akkor a győzelem a miénk lesz és örömmel kell látnunk, hogy a kormány valóban gondoskodik is róla.

A szőlőbirtok vagyonadója.

Az adójavaslatok ellen elhangzott felszólalások között igen figyelemre-méltó a „Magyar Szőlőgazdák Egyesületé”-nek a képviselőházhoz intézett memoranduma is, amelyben a viszonyok alapos ismeretével mutatja ki, milyen helytelen és igazságtalan dolog volna, ha a javaslatok törvényerőre emelkedése után a szőlőbirtokok vagyonadóját ahhoz nem értő közegek becslése alapján vetnék ki.

A szőlőbirtokot értékelni ugyanis végtelenül nehéz. A szőlő egy valóban óriási befektetést igénylő földterület, amelynek a haszna azonban sokkal kétségebb, mint bármely más, mezőgazdasági művelés alatt álló területé. Homoksvatagokból vásárolt drága pénzen szőlőbirtokokat, egyrészt a földterület szerzési vágy, amely benne élt még a városi emberben is, másrészt az a sajátosság tulajdonosága a magyar embernek, hogy legjobban szereti mindig a maga természetét, a maga terméket fogyasztani. Ha tehát csak a befektetést tekintjük, minden magyar szőlőbirtok valóban kincsek ér. De hogy a szőlőt vagyonnak lehessen tekinteni, ahhoz igazán már sok kétség fér. A szőlőkultúrálval járó és évről-évre növekedő költségek annak dacára, hogy a szőlőterületek ma is értékesek és egykönnyen megszereshetők, egyáltalán nincsenek arányban a szőlővagon érték-

kével. Egy hasonló magyarázza meg a dolgot. A szőlő körülbelül olyan vagyonértéket képvisel, mint a dugdag bankár pénztárszekerényében fekvő értékpapírok között azok a részvények, amelyeket részint luxusból, részint könnyűületből, de még inkább azért vásárolt össze tulajdonosa jóval az árfolyam értéke alul, mert esetleg valami véletlen szerencse folytán a részvények is visszanyerhetik értéküket.

A legtöbb szőlőbirtok egy-két holdas. Ezeket költött rá a tulajdonosa, nyári lakot építtetett a szőlő legszebb helyére, ámde minden munkája azzal a gondolattal történt: nem bánom, ha rá fizetek is, csak annyi borom teremjen, amennyi magamnak elég. Az ilyen birtokokat tehát nem lehet meg csak összehasonlítani sem megadózni. A szomszédságban levő szőlőt merkantil alapon művelik, ott csak haszonra törekcsenek. Sajnos, a legnagyobb fáradság, a legtöbb áldozat sem hozza meg a kívánt hasznót, de a szomszéd szőlő mégis csak szőlő, ellenben a másik szőlő csak egy kis pihenőhely, ahol legtöbbször a rabzolga munkában elfáradt városi ember visszaülmodja azt a falusi csendet, amit fiatalabb korában könnyelműen elhagyott.

Nagyon óvatosnak kell tehát annak lennie, aki a szőlőbirtokokat, mint vagyonértéket meg akarja becsülni. A svájci stílusban felépített présházak még nem jelentik azt, hogy a körülötte fekvő szőlők valóban vagyont is képviselnek, mert a vagyon nézetünk szerint az, ami hasznót hajt. Aki a szőlőt fel tudja becsülni, annak fiztában kell lennie elsősorban a szőlőművelés évről-évre szaporodó terheivel és azzal a körülménnyel, hogy a legtöbb szőlő bizonyos esztendő mulva megérett a kivágásra és a krumplival való beültetésre. Csakis néhány lelkes embernek köszönhetjük azt, hogy a mostani nehéz viszonyok közt Magyarországon még van szőlő. Ezt kell kiindulásul venni, amikor a szőlő vagyonadójáról van szó.

Színház.

(9) *Csütörtökön* zajlott le az idei szini évad ránk néve legérdekesebb irodalmi eseménye: Fehér Dezso gyógyszerész első szinpadai vállalkozása, a „Bosszu”. Az estét az a várakozás előzte meg, ami a helyi szerző iránt az ismerős társaság részéről természetes s annál erősebb hullámszóban sokott nyilvánulni, minél sűrűbb szálakkal köti a szerzőt a nyilvánossághoz addigi szereplése. A közönség nagy arányu, telt házban kifejezésre juttatott érdeklődése tehát nemcsak a rokonszenves férfianak s a jó barátának szolt, hanem a jótekonyság s a kultúra mezején már sok, fényes sikert-aratott műkedvelő, rendezői tehetségnek is, kit új oldaláról megismerni méltán sietett mindenki, aki városunk élénknek mondható irodalmi élete iránt érzelkeket bír. A jótekonny cél — az erdélyi menekültek javára — szintén hatékony, vonzó eszköze volt a látogatottságnak.

Maga a szerző szinpadai játéknak nevezte el három részre tagolt művét s ezze-megjelölte a határokat, amik között a bírál-lat mozoghat. Az esztétikailag szép, a művészet eszményei iránt fogékony lélek, a szini irodalom fogásaiban jártas, csiszolt elme, az érzékeny s erőszív alkotása, első zsengeje a „Bosszu”, amit azzal a jó indulattal kell fogadni a kritikának, amelyel termelt: költői igazság szolgáltatás hatásos képe lebilincselő, szini hatás keretében egy kellemes színházi óra igényével...

A mese rövid: Csiky Bárandy László, a „Bosszu” c. nagy, lázas izgalommal várt festmény országos hűű művésze, megszá-dul a dicsőség s a fényűző élet kísértő li-dérc fényétől, mely hosszú, küzdelmes évek sanyarúsága után a milliomos bárókiszaszony oldalán, kezének elnyerésével csillog felé s akit felhevült érzelmi állapotában — úgy véli — ő is megseretett: elválni készül hát hűséges Tildájától, aki tíz éven át a nélkülözést vele megosztó modellje, kedvese, gyermekének anyja, jó szelleme volt s el-határozza, hogy eljgyzi Hethy Izát. A szaki-tás Tildával heves jelenet közben meg is történik. (I. felv.)

szive ellen vétkszik az ember. Mindenek felett pedig legutolsó előttem, aki a vérébe irít örök törvényt elég hitvány üzletté, vagy játékszeré alacsonyítani. Én ezt sohase tettem...

A lány arca olyan volt, mint a tűzláng. Szemei szinte lobogtak. Izzó lehelete lázas gyorsasággal tört fel kebléből.

Párkányi György visszafojtott szenvedéllyel, de gögösen, hideg arccal nézte az érzelmek viharában vergődő leányt. Hallgatott. Aztán később fagyos hangon s gunyolódva szolt neki oda:

— Lili, maga nagy művésznő nemcsak a szinpadon, hanem az életben is... mindenkint elszédíthet, de van egy ember, akit sohase nem képes megtevesztetni...

Lili kinosan fölisszszent. Aztán néma és tehetetlen arccal nézett Párkányira, mintha nem tudna elkínzotti lelke fájdalomnak kifejezést adni.

— Ah, — ugy? Suttogta végül rekedten a férfi felé. Tehát csak ennyi?... Magának csupán futó kalandokra lett volna szüksége? És mégis maga az, aki pálcát mer törni fölöttem? Maga, aki minden habozás és lelki-furdalás nélkül képes volt be-

lerohanni a kalandba? Akinek föllángoló vére egy perc alatt elnémította azt a nagy-képi és fölányes megfontolást, lázza fokozta fel azt az előkelő hűvösséget, melylyel az első pillanatban szinte megdermesztett engem? Jött, hogy egy nagyuri pózzal elintézzen, lealázzon és azután elküldjön, de a másik pillanatban vakon rohant karjaim közé, mitemes törődve azzal, hogy keresztülgázol az erkölcs és becsület szent-ségén és meghiggadt életkora mellett anynyira elfeledkezék magáról, hogy a leghitványabb árulást követi el öccse iránt tartozó szerete és kötelessége ellen?... Ime a mérhetetlen önzésében elvakult örök férfi! Akinek sem hűsága, sem becsületérzése nem tiltakozik a kicsinyes, alattomos tolvajkodás ellen. Nem. Sőt a pózoló udvariasság álarcá mögé bujtatott nagyuri gögje egyszerre megfullad, vagy épen alkura lép a kalandra szomjuhozó szenvedély lázas mohóságával. Ej uram!... És most maga akar, maga merészkedik az én erkölcsbirám lenni, maga, aki egyenesen az öccse nevében s megbízásából jön élem, talán, hogy egész ünnepélyességgel megkérjen feleségül az öccse, egyben, — esetleg az ő tud-

tával és beleegyezésével — szeretőül a maga számára?... Talán szépen, testvéries en ebben is megegyeztek?

Hideg, kinos csönd támadt, csak a leány gyors lihegése hallatszott, miközben arcáról elszállt az élet pirossága, csupán szeméből lobogtak a végsőig felkorbácsolt indulatvilhar megdöbbenő villámützei.

Párkányi nagy zavarban volt. Nehéz kelepében érezte magát. Egyhamar nem is tudta elgondolni, mivel és miképp védekez-zék?... Jobbnak vélte hát, ha mentegetőzést helyett újból támad.

Kis idő telve nyugalmat erőszakolt magára és csöndesen szolt:

— Hát édes fiam legokosabb lesz, ha mi most ugyszólván a végletekig, egész a kiméletlenségig öszinték leszünk önmagunkkal és egymással szemben. A történet után ez a legkevesebb, amivel egymásnak tartozunk!...

Ismerjük tehát be habozás nélkül, hogy helyzetünk párját ritkítóan hamis, képtelen és hazug. Es ebben mindkettőnknek egyenlő része van. Ebben épp olyan bűnös maga, mint aminő vagyok én.

(Folyt. köv.)

A művész lepihen, hogy a bárók esélyén üdén jelenhessék meg s álmában meglevenedik a már szállításra kész, határima festmény: „A boszú”. A kép földön fetregő, viharvert alakot ábrázol, akinek hűtlensége miatt öngyilkossá lett kedvese, mint boszúzó szelem, magaslik felette szenvedő auccal, kezében letört lilomszállal. A kép modelljei — Tilda s a vén Várkonyi — az álom bűvös varázsában, kilépnek a keretből s a képzelet és lelkiismeret nevében keserűen megleckéztetik a megrettent művészt, ki még a tulvilág ítélőszéke előtt — mint az igazság nemtője, a bárókisasszony trónon az udvar s a nép zajos kíséretében s tarti ítéletet, melynek folyamán még saját felnőtt fiával is meg kell vinnia a vádlottnak — is súlyosan bünhődik a hűség és tiszta szerelem ellen tervezett árulásért. (II. felv.)

A megrázó álom megteszi jótékony hatását. Bárándy főleszelmé, megtisztul az önkés vétkétől s a távozni készülő Tildát a vak Rubovics segítségével kibékíti, fiával együtt magához öleli és boldog hitvesévé teszi. (III. felv.)

A mese ismerős, hatásos, erkölcsi motivumbantisztza. Új benne a bonyodalom álomvilágba helyezett megoldása, mely az érthetőséget — különösen a kisebb irodalmi kézütséget — közönségnek — megnehezíti. A cselekvény biztos léptekkel halad, a megoldás kielégítő. Nagy előnye a darabnak kiváló szinzerűsége, eleven dialógusa és folyékony, könnyen gördülő, kifejező nyelvezete. Hátránya az aránylag kevés beszéd, a sokszor vontatott, üres párbeszéd; az alakok néha percekig hangtalanul tesznek-vesznek.

Az előadás minden dicsőretet megérdemel. *Stella* kedvel, ügykezettelt játszottá meg a festő vezető szerepét, Tildában *Csáky* végtelenül bájos, kifejezetteljes személyesítőt nyert, *Huzella Irén* most is szép, hatásos és finoman játszó partner volt. *Csáky* a vak színész maszkiájában nem tett szert ugyan, bár előadása most is kifogástalan volt. *Róna* szerepe kevés vala. A többi szereplő is váltavet igyekezett a darab szépségeit érvényre emelni.

Küln kell megemlékeznünk a 94-ik cs. és kir. gy.-ez. kiegészített zenekarának művészi színvonalu, gyönyörű hangversenyszámairól, amikkel a nyitányt s a felvonásokot kitöltötte. Mindmegannyi művész a zenekar minden egyes tagja, *Dóndt Jenő* igaz mestere a karnagy pálnak s *Ledec Egon* istenadta művészi teltségével, ragyogó hegedűszólójával hosszú ideig emlékezetes művelzetet szerzett a hozzáértőknek. Áhítatos, templomi csend fogadta, zugó tapsorkán követte mesteri játéka.

Az igen izléses díszlet és berendezés az ügyes rendezés is Fehér Dezső gyakorlat kezét dicséri. A közönség pedig a rokonszenves szerző meleg ünneplésével róttá le háláját íranta a sikerült vállalkozásért. Csak előre! — mondjuk mi is őszinte elismeréssel!

Pénteken Bakonyi Károly „Az obsitos” c. operette-jének alakjait elevenítették meg művészeink, az olcsó helyárok mellett megszokott, félig telt ház előtt. Színészeink ismert ügyességgel s teketséggel igyekeztek a közönség izlésének megfelelő adni. Az egész darab különben mintha csupán Szalóky, Róna és Fekete Rózsika számára született volna. A „Szászorszép” trias tagjainak

játéka igazán kielégíthette a legkényesebb igényeket is. Különösen Róna alakítása kiváló volt s nem akarunk hizelegni akkor, ha megállapíthatjuk, hogy Róna minden nap jobban bevésődik a közönség szeretetébe. Az egész este zenget, a ház a sok kacajtól sőt, mint már nem egyszer figyelmeztettük is, akit illet — gyakran a komolyabb, sőt tragikus jelenetnél sem tudták tetszésüket vissza tartani, ami természetesen nagyon rontotta az általános hangulatot s megnehezítette a komoly szereplők sikerét. Azt sem árt már egyszer figyelmebe ajánlani a közönségnek, hogy, ha egy kedvelt művészes megjelenik a színen, nem föltétlen szükséges azt félóraig tapsolni, mert akkor az azalatt lefolyt cselekményről halvány fogalmunk sem lesz; ugyanez a megjegyezni valónk az egyes jelenetek után megszokott, percekig való tapsolásra is.

Tudósító.

HIREK.

***

— Intentsizmalet sorrendje a reform. templomban. Ma délelőtt predikál Patonay Dezső, délután pedig Joó Imre s. lelkész.

Az erdélyi gazdák elhelyezkedése.

Egyik katonai szaklap után szinte hivatalos formában adják tudtul, hogy a kiüritett erdélyi vármegyékben azoknak, akik mezőgazdasági érdekből kaptak bizonyos, vagy bizonytalan időre felmentést, haladéktalanul be kell vonulniok a csapattesteikhez, — azokat ellenben, akiket bármi más érdekből mentettek fel a katonai szolgálat alól, egyszerűen csak nyilvántartásba veszik s majd gondoskodnak az elhelyezésükről.

Ha ez a hír ebben a formában megfelel a valóságnak, az azt jelentené, hogy Erdély kiüritésével kapcsolatban a mezőgazdaságon ismét súlyos sérelem esett. Tudjuk ugyanis jól, hogy épen a honvédelmi miniszter jelentette ki több rendeletében, hogy a mezőgazdasági termelés folytonosságának biztosítása létkérdése annak az országnak. Ámde tudjuk azt is jól, hogy milyen óriási nehézségekbe kerül, ha a mezőgazdaság feladatának meg tudjon felelni. Legnagyobb baj kétségtelenül a munkaerő hiánya, a melyen nem tudtak segíteni a katonai felmentések s csak az újabb időben rendszeresen és gyakorlati érzéssel végrehajtott szabadságolások sem. Ebben a dologban kétségtelenül óriási érdemei vannak a honvédelmi miniszternek s éppen ezért méltán számíthatunk arra, hogy azt, amit a hadsereg a saját és az ország érdekében mint nélkülözhetőt átadott a mezőgazdaságnak, azt onnan nem is fogja visszavenni.

Erdélynek lakóhelyüktől elszakadt, katonai szolgálattól mentesített gazdái, gazdasági alkalmazottai tehát nagyon jó elhelyezést találnának az ország más részeiben, azokban a falvakban, a hol tulontul érzik a munkáskész hiányát. Ugyan így kellene elhelyezni Erdély megmentett állatállományát is. Egyszóval mindenkit és mindent, amit a körülmények a mezőgazdasági termelés szolgálatába állítottak — hagyjanak meg a régi munkakörben, mint a hogy a katonai szolgálat alól felmentett gyári munkások, bányászok Erdélyből történt menekülésük után más gyárakban, bányákban vagy egyéb üzemekben nyernek elhelyezést.

Még inkább méltányosnak fog látszani ez a kívánságunk, ha meggondoljuk, hogy Erdély egy darab időre kiszteleivel, gazdasági felszereléseivel együtt elvesztett a mezőgazdasági termelés részére. A magyar számtöbördek többi részén most kell igazán többet termelni. De lehet-e mindezt elgondolni újabb munkások beállítására nélkül, lehet-e újabb, eddig talán parlagon hevert földek hasznosítása nélkül?

Az erdélyi gazdák elhelyezésének szervezését pedig bizzák a gazdasági szervezetekre, mert sajnos, a közigazgatás, amikor a mezőgazdasági érdekekről van szó, nem bizonyít mindig és mindenben feladata magyaslátán állónak.

— A 32—50 évesek behívása. Pénteken este megjelent a székesfővárosi tanács hirdetése, mellyel a most bevált 32—50 éves népfölkelőket fegyveres szolgálatra behívják. A hirdetés, mely különben nálunk is hasonló lesz, többek között a következőképpen intézkedik:

A népfölkelésre kötelezetteknek az 1886. évi XX. t.-c., illetőleg az 1915. évi II. t.-c. alapján történt általános behívása folytán, a m. kir. honvédelmi miniszter urnak ez évi 18,000. eln. sz. rendelete következtében mindazok az 1866. évi január 1-je és 1871. évi december 31-ike között született magyar állampolgárok, akik népfölkelési bemutatón szemlél, népfölkelési felülvizsgálaton, pótszemlén vagy utóbemutató szemlél, népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtak, 1916. évi október 2-án, azok pedig, akik az 1872. évi január 1-je 1884. évi december 31-ike között, vagy az 1884. év után születtek, 1916. évi október 10-én — amennyiben névszerint fölmentve nincsenek — a népfölkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvédek kiegészítő, illetőleg cs. és kir. kiegészítési kerület parancsnokság székelyhelyére népfölkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak.

Azok a főntemlitett születési évfolyamokba tartozó egyének, akik önkéntes belépés folytán a honvédségbe, vagy a cs. és kir. közös hadseregbe (akár mint egy évi önkéntesek is) a fent megjelölt napig besoroztattak, tényleges szolgálatra születési évfolyamokhoz képest, a fentebb megjelölt napon kötelesek bevonulni.

A közös hadsereghez bevonulók közül mindazok, akiknek Máramaroszigetre, Besztercére, illetőleg Zilahra, továbbá Brassóba, Nagyszébenbe, Székelyudvarhelyre, Szászvárosba, Gyulafehérvárra, Marosvásárhelyre, vagy Karánsebesre kellene bevonulniok, figyelemzetnek, hogy Máramarosziget helyett Szatmár-Németibe, Beszterce, illetőleg Zilah helyett Hajdusoboszlóra, Brassó helyett Püspökáldányba, Nagyszében helyett Debrecenbe, Székelyudvarhely helyett Hosszupályra, Szászváros helyett Szeghalomra, Gyulafehérvár helyett Derecskére, Marosvásárhely helyett Debrecenbe és Karánsebes helyett Temesvárra vonuljanak be, az ezen helyekre áthelyezett kiegészítési kerületi parancsnoksághoz. A honvédséghez bevonulók közül mindazok, akiknek Máramaroszigetre, Besztercére, illetőleg Zilahra vagy Tasnádra, Brassóba, Nagyszébenbe, Csíkszeredára, Dévára, Marosvásárhelyre, Kolozsvárra, Nagyenyedre vagy Lugosra, illetőleg az eszéki (A) honvédek kiegészítő parancsnoksághoz kellene bevonulniok, figyelemzetnek, hogy M. marosziget helyett Szatmárnémetibe, Besz-

terce, Zilah, Tasnád helyett Nagyszalontára, Brassó helyett Nagyváradra, Nagyszeben helyett Szarvasra, Csíkszereda helyett Nagyváradra, Déva helyett Szarvasra, Marosvásárhely helyett Nagyszalontára, Kolozsvár helyett Szentese, Nagyenyed helyett Szentésre, Lugos helyett Orosházára és Eszék helyett Pozsegára, és oda áthelyezett honvédekiesítő parancsnoksághoz vonuljanak be.

— A békéért és győzelemért könyörgő csütörtök délelti Istentiszteleteket református templomunkban folytatólág délután 5 órakor tartják, de csak 5 percnyi harangozással. (A nehéz harangot ferasztó testi munka negyedóráig huzni!) A rövidül napokkal a délutáni templomozás is előbb és előbb jön s így fokozatosan 4, illetve 3 órára esik majd. A könyörgés kezdetének időleges változásairól tudósítani fogjuk olvasóinkat.

— Dr. Ferenczy Zoltán budapesti egyetemi könyvtárigazgató, a kiváló író és tudós, képviselte a közoktatásügyi kormányt a szept. 15-én főgimnáziumunkban lefolyt javító- és pótló érettségi vizsgálatokon s itt tartózkodása alatt dr. Kovács Lajos, dr. Kökény Dezső és Patonay Dezső vendéglátó, uri házában vett részt szíves összejöveteleken.

— Érettségi elnökül főtiszt. Petri Elek püspök ur megbízásából Patonay Dezső lelkészünk szerepelt a szept. 15-iki javító- és pótló vizsgákon s ő vezette a szóbeli kérdéseket.

— Csudalatra méltó, de való tényeken alapú fűszerkereskedőink mai számunkban közölt felhívása, mert a háboru nenéz kereskedelmi viszonyai között járványserűleg elburjánzott ónerdek, önzés annyira elfogta nálunk is a szíveket, hogy még intelligens emberek is nagy tömegben halmoztak össze közhasználati fűszerárúkat s ezáltal tekintélyes mennyiségeket elvontak a közhasználat elől. Itt volna az egyenlő elosztás elvének személyvalogatás nélkül való, pártatlan keresztülvitele, ha másként nem megy: az egyes háztartások készleteinek hatósági összeírása s a felesleg rekvirálása útján! Ne csak a búzát, kukoricát, — a fűszer árut is vegyék hatósági ellenőrzés alá.

— A Vörös Kereszt Együlethez a rokkantak, valamint a szegénysorsu hadi özvegyek és árvák segélyére újabban a következő adományok folytak be. Koszoru-megváltásul: N. N. 80 K., N. N. 50 K., Geszner Jenő persejében 740 K., dr. Sz. Szabó Ambrus v. jegyző persejében 4077 K., özv. Nyikos Ferencné asszony a sebesült katonáknak 20 K., mely utóbbi adomány a helybeli Vörös Kereszt Korháznak átutaltatott. A kegyes adományokért hálás köszönetet mond a Vörös Kereszt Egylet Elnöke.

— Eldölt a létra és egy elaggott élet gyengén pislogó mécsé kialudt. Kasza József 74 éves öreg ember folyó hó 8-án fölmászott a létrára, hogy a tanyai épület tetőzeten valamit igazítson. Amíg a magasban babrált, foglalatokodott, a létra megcsuszott, eldőlt s a szegény öreg oly szerencsétlenül zuhant le vele, hogy súlyos sérülései következtében rövid vívdás után meghalt. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy kétséglenül véletlen baleset okozta a halál esését, így az áldozat temetésére a kecskeméti kir. ügyészség íviratilag megadta az engedélyt.

— Betöréses lopást kell jelentenünk ismét, mely a város háza s a rendőri állomás közvetlen közelében történt s élénken bizonyítja, hogy a háboru miatt megfoglyakozott közbiztonsági személyzet hiányát ugyancsak felhasználják az enyveskező latortok s rövid pihenő után újabb, meg újabb érzékeny károkat okozó életjel adnak magukról. Még mindnyájunknak emlékeztetőben van a nyáron ismételt előforduló betörések sora, melyeknek leginkább üzletek voltak az áldozatai. Most meg magánlakásokat s baromfiókat támadnak meg: ez a közelgő tél itt is előre vetné fenyegető árnyékát... Csütörtökön történt, hogy Kun Márton városi állatorvosnak a Losonczy utcában, a főgimnáziummal szemben levő házába Papp Jenő fakeskedő, a ház jó barátja, valami megbízatást teljesítendő, be akart menni. A kulcsokat elkérte Balla ügyvédéktől, ahol azok elváltak helyezve, mióta Kun Márton hadba-vonult, családja pedig Budapesten tartózkodik. A kisajtó rendesen be volt zárva, de mikor a ház ajtaját akarta a kulccsal kinyitni Papp Jenő, azt nagy meglepetésére nyitva — csak kilincse betéve — lelte s mikor benyitott, a szobákban a szekrényeket feltörve, a felhőneműeket szétszórvá taláta. Azonnal a rendőrségre sietett s a vizsgálat megállapította, hogy mintegy 4000 korona körüli ezüst- és felhőneműeket emeltek el ismeretlen tettesek, sőt érékpapírok is eltűntek. A kár ugyan a tulajdonosnak biztosítás útján megtérül, de érthető csapást jelent így is a lakás felértékrongálás. A következő éjszakán meg a ref. egyház által bérbevett Zs. Tóth-féle telken, a főgimnázium tornacsarnoka mögött levő udvaron a baromfió lakatját verték el ismeretlen tettesek, de a libák s kacsák el-emelésében megzavarta őket az ott lakó Hagymásiné, aki 11 óra tájban tért haza s észrevette a kellemetlen és hivataln vendégeket. A vizsgálat megindult, a lakosság pedig jól teszi, ha gondosan csukva tartja a kapuját és házát.

— A javító és pótló érettségi vizsgálatok a hétenfolytak le főgimnáziumunkban az előre megállapított sorrend szerint. Hétfőn, kedden és szerdán mentek végbe az írásbeliek, melyeken öt jelölt vett részt A bizottság mind az ötöt: Bárczi Gusztávot, Karácson Endrét, Krausz Jenőt, Polgár Edét és Révész Sándort szóbeli vizsgálatra bocsátotta sikerült írásbeli dolgozataik alapján, úgy hogy a pénteki, szept. 15-iki szóbeli vizsgára az egy-egy tárgyból javító, illetve pótlást adó jelöltekkel összesen 12-en álltak az ifjak a kérdéses elé. A délutáni órákban befejezett vizsga alkalmával a növendékek a következő eredménnyel bocsátattak el a főiskolai tanulóiraikra:

Jól érettek lettek: Karácson Endre, Polgár Ede, Révész Sándor. Érettek: Bárczi Gusztáv, Baum László, Frisch László, Knob Alajos, Kopa Elek, Morgenbesser Ottó, Rónai József, Székér Sándor. Egy jelölt két hónapra egy tárgyból visszavetettet.

— A dolgos ember. A Bokroszon egy építkezés körül egy kőművesforma ember csavarog. Észreveszi a pallér és a munkáshányra való tekintettel rászól:

— Mit sétál itt? Talán munkát keres? Mire az ember méltatlankodva válaszol:

— Nana, nem kell mindjárt rosszat gondolni az emberről. Inkább elmegyek.

— Hirdetmény. Közhírré teszem, hogy azok a f. hó 16. és 17-én megtartott III-ik bemutató pótsemlén alkalmasoknak osztályozott, 1877-től 1866-ig bezárólag született népfőlköl mezőgazdák és mezőgazdasági alkalmazottak, kik ily minőségükben nélkülözhetetlenek és pótolhatatlanok, felmentésüket kérelmezhetik. Felhívom ezeket, hogy ha felmentésüket kérnő óhajtják, f. évi szeptember hó 18-tól 25-ig bezárólag népfőlkölési igazolványlapjaikkal és bírtok igazolványaiikkal naponként d. u. 3 órától 5 óráig a katonai ügyosztály hivatalon jelentkezzenek, mert a később jelentkezők nem fognak figyelembe vétetni. Nagykőrös, 1916. évi szeptember hó 17-én. Póka, polgármester.

— Kérem a közönséghez. Rendkívüli idöket élünk; amikor mindnyájunknak kötelessége a rendkívüli helyzethez alkalmazkodni. Nagy hadiszállítások következtében ugy a teher, mint a gyorsáruforgalom ideiglenesen teljesen szünetel; ennek következtében egyes árukbán — különösen nagyobb fogyasztási cikkekben (só, petróleumcukor) hiány mutatkozik. Tudvalevő, hogy egyes háztartásokban, különösen az említett árukból nagyobb készletek vannak felhalmozva. Azert azzal a kérelemmel fordulunk a város közönségéhez, hogy legyen segítségünkre a lakosság igényeinek kielégítésében akképen, hogy akiknek a fenti cikkek-ből nagyobb tartalékuk van, vegyék használatba azt s ezáltal nyújtsanak módot nekünk arra, hogy csak azoknak adjunk meglevő készleteinkből, akiknek arra igazán szükségük van. Tisztelettel — a helybeli fűszerkereskedők.

— A kétkoronás papírpénz feldarabolása mind sürűbben előforduló jelenségévé vált városunkban is a váltó pénz s az egykoronás ezüstpénzek tetemes elfogyásának, vagy elrejtésének — ugy a piaci, mint az üzleti forgalomban. A 2, 10, 20 filléres váltópénz ijesztő apadásán felül most már az egy koronások eltűnése is állandó, keilemetlen zavart okoz a forgalomban s az emberek — a kenyszerű szükség által indíttva — ugy segitenek a bajon, ahogyan tudnak: a fővárosi és ország-szerzte felkapott módot követve, két és négy felé vágják a két koronás papírpénzt s a helybeli kir. adóhivatal részéről az iránt kerestek meg bennünket: figyelmeztetőnk a közönséget, hogy ne darabolja szét a két koronás bankjegyeket, mert az így szétvagdalt részek értékeket veszít! Nem tudjuk, hogy ez a kivánság törvényes alappal bíró rendelkezés erejével jár-e, vagy csak jámbor óhaj; de azt tudjuk, hogy rendes körülmények közt a részekre osztott bankjegy darabokat is beszokta váltani az Osztrák-Magyar bank s azt is tudjuk, hogy az aprópénz hiánya ma már olyan nehézségeket teremtett, amiken okvetlenül és gyorsan segiteni kell. Mint e sorok írásakor értesülünk, az Osztrák-Magyar Bank kijelentette, hogy nem szabad szétvágni a 2 koronásokat!!!

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak a jó embereinknek, a kik felejtethetlen édes anyákn halálán érzett gyászunkban atyafiságos részvételükkel segítettek, — hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

Nagykőrös, 1916. szept. 15.

Hajdu Zsigmond,
Hajdu Juliánna, férj: Ady Károlyné.

— Nyolcvan tandíjmentes hallgató felvétele. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete a rendkívüli viszonyokra való tekintettel felvesz 80 hallgatót tandíjmentesen a most megnyíló nyolc havi nyilvános kereskedelmi szaktanfolyamon. 2—4 polgári iskolai osztályt végzett nők jelentkezzenek a tanfolyam igazgatósági irodában, VI. Andrássy ut 67. sz. (Vörösmarty utca sarkán.)

— Koszoru megváltás. Özv. Hajdu Józsefné asszony temetése alkalmával gyermekei: Aty Károlyné Hajdu Juliánna és Hajdu Zsigmond pacseri ref. tanító 50 K-t, Kaszap Lőrinc nyug. tanító temetése alkalmával neje 20 kort, testvérei: Amália, Katalin és Apolonia 10—10 kort, összesen 100 koronát voltak szívesek koszorúmegváltással a református népiskolába járó, szegénysorsu hadi árvák ruha és tankönyv segélyére adományozni. Az Isten adjon vigasztalást a bánatos lelkeknek, kik ilyen megható módon s a valódi szükségnek megfelelően táiaták meg a segítségre leginkább rászorultakat. Az adományokért hálás köszönetet mond Patonyi Dezső elkész.

— Földbirtokosainknak figyelembe ajánljuk a közeledő őszi buzavetes alkalmával Dr. Keleti és Murányi úpesteri cégnek mai „Corbin” hirdetését, annyival is inkább, mert a rézgalic a buza csávázásához lényegesen drágább és alig kapható.

— Szeszfőző szövetkezetek szervezése. Az új adótörvény megszüneti a lehetőséget annak, hogy a kiscgazdák saját üstjükben főzzenek szeszt. A pénzügyminiszter nyilatkozata szerint azonban mód nyílik arra, hogy szeszfőző szövetkezetek alakuljanak a kiscgazdák törköly- és szilva-termésének feldolgozására. Miután e szövetkezetek a pénzügyi kormány részéről is jóindulata fogadtatásban részesülnek, a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége elhatározta, hogy a Magyar Gazdaszövetséggel és a Szőlősgazdák Országos Egyesületével karöltve minta alapszabályokat készít szeszfőző szövetkezetek számára s a szeszfőző szövetkezetek szervezésénél utmutatással látja el a hozzá forduló érdekeltséget. Az új szövetkezeti alapszabálytervezet most van tárgyalás alatt s legközelebb kapható lesz a Magyarországi Szövetkezetek Szövetségénél (Budapest Üllői ut 25. szám.)

Csarnok.

Harctéri levél.

Keleti harctér, 1916.

... Egy kézitásával végérvényesen visszaverték az oroszokat állásainkból. Az ellenség hanyatt-homlok menekült. Derék bakáink utánuk. Én sajnos, nem vehettem részt az üldözésben, mert egy lőtt szem tántogott a bal lábszáromon. Pokoli kinokat állottam ki, de a lehetőség szerint nyugodtan fekdütem helyemen, hiszen szanitéceink már nem késletnek sokáig. Közélemben fekdüdt egy orosz közkatona, akinek az egyik karját átjárta egy bajonett. Miután felismélt és látta, hogy élő ellenség nincs közelében, vesztéüll kezdett ordítani. Valószínűleg nagyon szenvedett sebétől.

Összeszedve minden orosz tudományomat, átkibáltam hozzá, hogyha tud, hát jöjjön át hozzám, én is megvagyok sebesülve és talán segíthetünk egymáson. Té-

továzva, de mégis átvánszorgott mellém. Köpenyemet széjjel teritettem és ráültetem, majd megkínáltam egy darab kétszersülttel és egy kertyó pálinkával. Ez utóbbi láthatólag nagyon jól esett neki.

Sokkal bizalmasabb szemekkel fordult felém:

— Nálunk azt beszélék, hogy ti az orosz sebesülteket megölitek.

— Ki mondta ezt neked?

— A tiszték mondták a támadás előtt.

— Ne félj, nem lesz semmi bajod, kifognak gyógyítani.

Hosszu szünet. Az orosz nagyon el volt foglalva gondolataival, a távolba nézett, hazafelé a nagy orosz síkság irányában. Elérzékenyült, épkezével megtörölte a szeméit és sóhajtott. Szinte felvidult, midőn megkínáltam egy cigarettával:

Mond, ti szívesen jöttök a háboruba — kérdezte kíváncsian.

Hát az természetes, aki szereti a házáját, az szívesen megy a háboruba. Hát nem szereted Oroszországot?

— Oh dehogyan nem, de hát látod nálunk még a tisztiek is káromkodnak, hogyha el keil menni a harcterre. Én már majdnem egy éve a fronton vagyok és nagyon sokat szenvedtem. És most a karom úgy faj és azt sem tudom mi lesz velem*.

Ujra elszomorodott és hallgattunk mind a ketten. Kis idő múlva újra mogszólat.

— Látod, nékem haboru előtt már elég jól ment otthon a sorom, patkoló kovács voltam. Volt egy legényem és két tanoncom. De egyszerre csak jött ez a szerencsétlenség és az emberek mind elszaladtak a Vasíhhoz és Vasíj vigasztait bennünket, tudod ő a legokosabb ember a falunkban. De hát el kellett menni a háboruba és most vége mindennek, most már hiába van pénzem, hogyha leveszik a felkaromat mit fogok csinálni*.

— Hát olyan sok pénz van? — kérdeztem kíváncsian.

— Most már nincs, összesen tíz rubelem van a zsebemben, nem erről beszélék, hanem amit a németektől fogunk kapni.

— Hogyan? gondoltam magamban hát oly rosszul állunk már, hogy az oroszok a hadisarcot a zsebükben érzik. Igaz hogy tíz napja nem olvastam újságot, de hát még sem lehet, hogy akkori helyzetünk annyira megváltozott volna? Hát ez az orosz olyan biztos, hogy a németek elvesztették a háborut.

— Honnan tudod, hogy megnyertétek a háborut? vetettem véget képzelődéseimnek. Belenyuit a zsebébe és onnan egy vasutijegy nagyságu kártyát kotorászott elő. szó nélkül, de diadalmas szemekkel nyujtotta át. A kártyán ez volt olvasható:

Nyugta 15 azaz tizenöt rubelről fizetendő Berlinben a Német Állam Pénztárából 1916 év június 30-ig.

Nowa Kraska, 1916 január 1-én.

Nagyon megnyugodva és megkönynyebülten mosolyogva adtam vissza a boldog tulajdonosnak. *Honvéd zászlós.*

Közgazdaság.

A szőlők állapota és várható termése.

A m. kir. szőlészeti és borászati kerületi felügyelőségek jelentései szeptember. 6-ról.

Kecskeméti kerület. Az utóbbi esők óta a bogyók szépen fejlődnek, néhol sok

a molyokozta rothadt bogyó. Fagytól, peronosporától, molykártól nem szenvedett csekélyszámu szőlőben középtermés és kiváló minőség nagy átlagban gyenge termés, de közepen felüli minőség remélhető. A borárak emelkedők.

Egri kerület. A melegebb idő a peronoszpóra terjedését megakasztotta, a korai fajok sebesülése megállott. Heves vármegyében közepes és gyenge, Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyében igen gyenge és rossz termés várható. A bor ára 120 és 160 kor. közt ingadozik.

Budapesti kerület. A korai szőlőfajták erőben vannak. A közbejött esőzés a rendesnél kisebb bogyók fejlődésére jó hatással volt. Az 1916 évi bor ára hektóliterenként 140—200 kor.

)-(Ragadós állapotbetegségek. A töldmívelésügyi miniszterium közlése szerint a lefolyt héten száj- és körömfájással fertőzve volt 1478 község 12.787 udvarral. A megelőző héten ezel az állapotbetegséggel fertőzve volt 1453 község 12.124 udvarral. Sertésvészellel fertőzve volt 1062 község 6133 udvarral, a megelőző héten 1070 község 6120 udvarral.

Bécsi sertésvásári jelentés.

Eredeti tudósítás Schleiffelder és Társai cégtől (Bécs, St. Marx.) 1916. évi szept. 12-éről.

A mai vásárra összesen — darab sertés volt bejelentve, beérkezett azonban — süldő és — zsirsértés és pedig:

Magyarországból	— darab
Galiciából	— „
Osztr. tartományokból	— „

Összesen: — darab.

Az üzlet irányzata: igen élénk volt.

Kiváló prima magyar sertés	742 fill.
Elsőrendű sertés	742 „
Másodrendű sertés	742 „
Szűrszemű sertés	742 „
Süldő különként elősúlyban minden levonás nélkül	512 „
Páronként 45 kiló és 4 százalékos levonással.	

A mal vásár felhajtás hiányában üzletellen volt. Ilyen körülmények között a továbbiakig vásári jelentéseink szétküldését felfüggesztjük.

Soványsertés árjegyzés.

Eredeti tudósítás Uri Rezső sertésbizományostól, Budapest, Népszínház-utca 22. sz. 1916. szept. 13.

Sertésveszén átment sertések:

60—100 kilogramm	600—600 fill.
100—120 „	600—600 „
120—160 „	600—600 „
160—200 „	600—600 „

Sertésveszén át nem ment sertések:

60—100 kilogramm	580—580 fill.
100—120 „	580—580 „
120—160 „	580—580 „
160—200 „	580—580 „

— — — — — Irányzat: változatlan.

Önkéntes árverés.

Néh. özv. Hajdu Józsefné örökösai tulajdonát képező IV. ker. 72. sz. háznál butorok és házi eszközök vásárrnap d. u. 3 órakor önkéntes árverésen el fognak adatni. 1-v.

Az Alsójárason, közvetlen az iskola szomszédságában 24 hold szántó és kaszáló tanyás földbirtok örök áron eladó; értekezni lehet X. ker. Szolnoki utca 8. sz. alatt. 1-v.

239—e. b. 1916. sz.-hoz.

Köles, kukorica és széna eladás.

A nagyerdőben levő köles, kukorica vetésekből az erdőjogosultságot illető résznek, valamint több vonatkozású széna a nagyerdőben a helyszínen f. évi szept. 18-án hétfőn fognak nyilvános árverésen eladni készpénzfizetés mellett.

Gyűlékezési hely a Pál Áron féle erdőőri lakás, ahol most Dér Pál erdőszolga lakik, Az árverés a most jelzett erdőőri járásban délelőtt 9 órakor veszi kezdetét.

Nagykörös 1916. szept. 6.

Szappanos Sándor,
e. b. elnök.

1v.

ad. 12250/k. i. 1916. sz.

Hirdetmény.

A városi ápolda-kórháznál teljesítendő borbély munkák vállalatára az árlejítés a gazdatanácsnoki hivatalban f. évi október hó 2-ik napján hétfőn délután 4 órakor fog megtartatni.

Nagykörös, 1916. szeptember 15.

ad. 10215/k. i. 1916. sz.

Köztér és utak tisztántartásának vállalatára az árlejítés a gazdatanácsnoki hivatalban folyó évi október hó 2-ik napján hétfőn délután 3 órakor fog megtartatni.

Nagykörös, 1916. szeptember 15.

ad. 10212/k. i. 1916. sz.

Gyepmesteri teendők vállalatára az árlejítés a gazdatanácsnoki hivatalban folyó évi október hó 3-ik napján délelőtt 9 órakor fog megtartatni.

Nagykörös, 1916. szeptember 15.

ad. 10213/k. i. 1916. sz.

A város szegényeinek koporsó szállítása vállalatára az árlejítés a gazdatanácsnoki hivatalban folyó évi október hó 2-ik napján délelőtt 9 órakor fog megtartatni.

Nagykörös, 1916. szeptember 15.

ad. 10216/k. i. 1916. sz.

A városnál könyvkötő munkák vállalatára az árlejítés a gazdatanácsnoki hivatalban folyó évi október hó 2-ik napján délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Nagykörös, 1916. szeptember 15.

ad. 10376/k. i. 1916. sz.

A városi ápolda-kórház, továbbá a kenyérral segélyezettek részére szükséges kenyérsütés vállalatára az árlejítés a gazdatanácsnoki hivatalban folyó évi október hó 1-én délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Nagykörös, 1916. szeptember 15.

1—3f.

K. Faragó,
gazdatanácsnok.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomására adni, hogy a haditermény részvénytársaság részére gabonabevásárlási engedélyt kaptam.

Felhívom a t. termelő közönséget, hogy eladásra szánt gabonáját u. m. búzát, rozst, babot piacérré II. ker. 12. számú házhoz szállítsa be, ahol a legkisebb mennyiségtől a legnagyobb mennyiségig annak értékét a legpontosabb átvétel mellett a legmagasabb árbán azonnal kifizetem.

A termelő közönségnek ez annál inkább is saját érdekében áll, mivel az általam vett gabona nem kerül kiszállításra, hanem helyben a Molnár-féle gőzmalomban lesz felőrölve és így annak korpája a közönség részére kerül szétosztás alá.

Előnyös továbbá azért is, mert a legkisebb mennyiségű gabonát a legmagasabb árbán veszem át, csak úgy, mintha a vasúthoz szállítaná ki és így a vasúthoz való fuvarozást elkerüli.

Ugy szintén krumplit, mákot és tökmagot a legmagasabb árbán vásárok.

Tisztelettel:

3-3v.

Goldberger Dávid.

Eladó ház.

I. ker. 244. sz. ház özv. Kapusné szomszédságában kedvező feltételek mellett eladó, Értekezni lehet Gömöri Jánossal VI. ker. 91 sz. 2-v.

Zsoldos Lajos örökösének I. ker. 23. sz. háza, egy vékás kerttel együtt örökáron eladó; értekezni lehet a helyszínen. 1-v.

Néhai Gaál Márton hagyatékát képező hangácsi 65 holdas tanyás birtok örökáron eladó; értekezni lehet IV. ker. 383. sz. alatt Papp Józseffel. 2-6

Molnár Lajos VI. ker. 183. sz. háza eladó; értekezni lehet a tulajdonossal a fenti szám alatt. 1-3v.

Néhai Darázs Józsefnek V. ker. 222. sz. háza örök áron eladó; értekezni lehet a fenti szám alatt.

Csirke-piac közelében I. ker. 186. szám alatt 5 szobás, üveges uri lakóház, kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó; értekezni lehet a tulajdonossal.

Balogh Károlyné X. ker. 339. sz. háza örök áron eladó, el nem keletés esetén haszonbérbe is kiadó; értekezni lehet a tulajdonossal a fenti szám alatt.

Bán Korsós László X. ker. 126 sz. háza, mely áll 3 szoba (melyben egy üzlet van), egy konyha, éléskamra, sertésűt és nagy kocsiszínből, egy különálló épület elkerített udvaron, egy szoba, konyha és istállóból, konyhakerttel eladó; értekezni lehet a tulajdonossal.

Kiss László VII. ker. 145. sz. háza, mely 2 szoba, 2 konyha, 2 kamra, istálló és 264 n.-ül területű udvartérből áll, örök áron eladó; értekezni lehet a fenti sz. alatt, vagy az irodán.

Kiadó ház.

IV. ker. 158. sz. háznál egy butorozott szoba azonnal kiadó; értekezni lehet a helyszínen a tulajdonossal. 1-v.

Vizi Jánosné I. ker. 172. sz. háznál egy szoba, konyha, éléskamra, pince és padlás több évre azonnal kiadó; értekezni lehet a tulajdonosnál a fenti szám alatt. 1v.

Labanc Ambrusnének I. ker. 300. számú háznál egy modern villanyvilágításra berendezett lakás, mely áll 3 szoba, konyha, üveges ámbitus, spájz, pince és más mellékhelyiségekkel együtt, november 1-re kiadó. 3-3v

Daru Antalnak VIII. ker. 175. sz. alatti háznál egy szoba, konyha és padlás kiadó; értekezni lehet a tulajdonosnál a helyszínen. 3-3-v.

Ház-haszonbérlet. I. ker. 29. szám alatt 3 szobás lakás, a hozzá tartozó helyiségekkel (alsó épület) azonnal kiadó; értekezni lehet ugyanott Pesti Pál nyug. tanító ural.

Komonyi Kálmánnak IX. ker. 76. sz. alatti háza s a Tormáshegyben levő szőleje örök áron eladó; értekezni lehet IX. ker. 79. sz. alatt. 3-3v

Eladó föld.

Szivos Ferencnek I-ső ker. 299. szám alatt lakosnak, a Csemőben I-ső járás 313. szám alatt levő szőlő és földbirtoka, megfelelő gazdasági épületekkel együtt szabad kézből eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal a fenti szám alatt. 4—10.-f.

Öndő Jánosnak a Hangácson 10 hold tanyás földje örök áron eladó. Szintén ott egy jókarban levő 6 lóerős benzin-motor cséplő eladó. Értekezni lehet a helyszínen. 3-4v

Menetrend

1916 szeptember hó 1-től.

Szv. helyi I-III.	Szv. 710. I-III.	Szv. I-III.	Gyv. 708. I-III.		Szv. helyi I-III.	Szv. 709. I-III.	Szv. I-III.	Gyv. 707. I-II.
—	805	1215	825	≡	—	730	1115	628
—	1015	210		≡	—	504	749	520
—	1040	300	950	≡	—	411	714	459
—	1100	359	1007	≡	—	418	551	440
—	1136	530	1035	≡	—	326	451	413
—	1115	810	1141	≡	—	120	128	313
—	518	—	207	≡	—	732	—	100
—	231	—	—	≡	—	115	—	—

Eladó szőlő és földbirtok. Szobonya Lajos tanítónak a Temető-hegy elején levő, 4 vékás szőlő és 3 vékás veteményföldje Papp Gedeon ur szomszédságában, örök áron eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal Erzsébet Királyné ref. leány iskola, III. ker. 55 szám alatt. folyt.

Kiadó földek.

Özv. dr. Kiss Sándornének a Felső-járáson, az erdő alatt, az örkényi uton 78 hold földje, melyen 40 hold kapás föld és 8 hold kaszáló van, bérbe, vagy feleből, esetleg örök-áron eladó; értekezni lehet IV. ker. 114. sz. alatt, vagy az irodán. 1v.

Özv. Fekete Dánielnének a Homolytáján, Faragó Dénes szomszédságában 17 hold földje; ugyancsak a Bányomok alatt 9 hold földje hasznóbérbe kiadó; értekezni lehet a tulajdonossal, III. k. 126. sz. alatt. 3-3v.

K. Pesti Balásznak 50 hold esedi földbirtoka f. év szept. 29-től hasznóbérbe kiadó.

Vegyesek.

13 soros vetőgép eladó; értekezni lehet V. Szücs Lászlónál, I. ker. 333. sz. alatt. 3-v.

5 hektóliter óbor eladó; cim a kiadóhivatalban. 3-v.

A nagykörosi kaszinó évi fűtéséhez szükséges tüzelőfa a helybeli lakos tulajdonosoktól fog megvétetni. Akiknek tehát tüzfájuk van eladó, a nevezettek kaszinó helyiségében jelentkezhetnek. f. Igazgatóság.

Egy szobából és konyhából álló lakást keres mellékkeliséggel együtt magános asszony egy leánykájával. Cim megtudható a kiadóhivatalban. f.

Egy fedeles kocs eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3-5.v.cs.

Egy jókarban levő ZONGORA megvételre kerestetik; cim a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik fizetéssel Székely Albert könyvkereskedőnél.

Erdélyből menekült ref. pap állandó tanári munkával elvállalja biztos sikerrel gimn. magántanulók oktatását; cime: P. E. Mintakert.

Két idős házaspárhoz a házimunkák elvégzésére egy 45-50 év körüli háztartásbeli nőt sürgősen keresek, jelentkezni lehet VI. ker. Encsi-utca 58. szám.

Ingyen lakás. Gyermeektelen házaspár vagy magános középkori nő, ki a takarítást vállalja — a melyért megfelelő fizetést is kap — azonnal, vagy november 1-re kerestetik özv. H. Kiss Kálmánnál IV. ker. 339. sz.

Házvezetőnő — 40-50 év körüli — sürgősen alkalmazást kaphat. Cim a kiadóhivatalban.

Értesítés. Van szerencsém értesíteni az igen tisztelt gazdaközönséget, hogy mivel ez évi termésre a Hadi-termény Részvénytársaságtól a bevásárlásra a megbízást megkaptam, en- :- nél fogva vásárolok mindentféle :-

gabonát, száraz fehér és tarka babot, kölest, krumli-t, a legmesszebbmenő, legkedvezőbb és a legmagasabb meghatározott árak mellett :- :-

Becses pártfogásukat kérve vagyok kiváló tisztelettel **SZÜCS SÁNDOR** terménykereskedő. Csirkepiactér IV-ik kerület 86. szám Nagyköros. — 23-78

Esti Ujság!

Budapest legjobb és legfrissebb napilapja minden délután 4 órakor érkezik s kapható Nagykörosön

Székely Albert

könyvkereskedésben állandóan.

A legújabb harctéri híreket közli.

ÁRA 6 fillér. :- :-

AZ UJSÁG

A magyar értelmiség napilapja.

Értesülései a világ eseményeiről megbízhatók, **harctéri** tudósításai frissek, a harctéri heizet magyarázatai térképekkel érdekesek és szakszerűek. Bő hirrot, szépirodalmi rész a legkiválóbb írók közreműködésével. Vasárnap „Asszony” és „Gyermek” melléklet.

Cikksorozat a magyar városok háborus életéről.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy hónapra	K 2.80
Negyedévre	” 8.—
Felévre	” 16.—
Egész évre	” 32.—

Megrendelő cim:

„AZ UJSÁG” KIADÓHIVATALA

B u d a p e s t, VII., Rákóczi-ut 54. szám.

Ő S Z I

V E T É S H E Z

Corbin magcsávázószer változatlan áron kapható. **Corbin** megóvja a vetőmagot varjak és egyéb madarak kártevésétől, üszögtől, rothadástól, férgektől. Egyszerű használati utasítás. Ezerszeresen kipróbálva, kitünő bizonyítványok. — Olcsó.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.

Rendeléseket és kérdézősködéseket idejekorán kérünk.

Egy ügyes tanoncot keresek azonnali belépésre **BICZÓ ELE-MÉR** fodrász. IV. k. Kecskeméti-u. I. sz.

Katonáknak a harctérre.

Milliók könyve

egy teljes regény ára 30 fillér.
10 regény 3 korona.

1. Hereeg: A lép utrága.	6. Pemberten: A kronstadti kém
2. Szamaházy: — Mesék az írógépről.	7. Heltai: A Family Hotel.
3. Farkas Pál: Egy önkéntes naplója.	8. Möller: Az aranycaináló regénye.
4. Doyle: Az üldöző.	9. Farkas Pál: As ütög.
5. Mikszáth: Galamb a kalitkában.	10. Feuillet: Egy szegény ifjú története.

A tíz regényt borítékban a harctérre küldi bérmentesen Székely Albert könyv és papirkereskedése Nagykörös, Piac-tér.

Ujdonság!

A „Turcsányi“-féle szabadalmazott „**ludtömő** készülék“ és szabadalmazott „**ludtömő**“ kaloda. — Ezen kiváló eszközök segítségével bárki hizlalhat,

— tömhet — ludat, nemcsak a szokásos kukoricával, de árpa, zab, vagy bükkönnyel is. A ludtömést és a készülékkel való bánásmódot kimerítően ismertető könyvvel együtt kapható, valamint a készülék működésben megtekinthető a feltalálónál helyben Rákóczy-u. 261. sz. alatt, a **KOLLÁRSZ**-féle nagygőzmalom mellett.

NAGYKÖRÖS. Turcsányi István.
Kiváló tisztelettel:

Értesítés! Van szerenesénk értesíteni az igen tisztelt gazdaközön-seget, hogy **mindenféle haditerményt** vásárlunk, úgy-mint **gabonát, tehér és tarka babot, burgonyát** a legmesszebbmenő leg-magasabb meghatározott árak mellett. Gabonához zsákokat is adunk.

Becses pártfogásukat kérve vagyunk kiváló tisztelettel:

VASS JÓZSEF és RIGÓ MIHÁLY

TERMÉNY-
KERESKEDŐK.

NAGYKÖRÖS,

IV. kerület 23. szám.

Új és használt tankönyvek, író és Székely Albert
rajzszerkek, iskola-
táskák nagy választékban kaphatók: könyvkereskedésében.

ZÓKY ISTVÁN épület- és géplakatos **Nagykörös.**
IV. Mentovich-utca 357. sz.

Elvállal mindennemű **épület** és **vasszerkezetek munká-latait**, valamint **gépjavításokat, villanyvilágítási javítá-sokat, villanycsengők bevezetését és javítását, mo-dern sir- és drótkerítéseket** stb. stb. jutányos árak mellett szolid kivitelben készítik.

NEU JAKAB mezőgazdasági gépraktárában besze-rezhetők: valódi **CORMICK**-féle tárcsás boronák, Aächer és Sack ekék, eredeti párosoru 12-14-16 soros Melichár vetőgépek, vasboronák és egyéb gazdasági eszközök. Szecska-vágóknak drb., még a készlet tart, 50 korona.

Székely Albert villanyerőre berendezett könyvnyomdája Nagyköröson.